

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Razred 40 (3)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Septembra 1926.

PATENTNI SPIS BR. 5385. **PATENTNI SPIS ŠT. 3824**

Metallbank u. Metallurgische Gesellschaft Aktiengesellschaft, Frankfurt a/M.

Prijava od 10. maja 1927.
Prijava z dne 7. marca 1925.

Litij vsebujoče ležajevine.

Važi od 1. oktobra 1927.

Velja od 1. julija 1925.

Zahtevana prvenstvena pravica z dne 12. marca 1924. (Nemčija).

Našlo se je, da se svinčene zlitine, ki bistveno izkazujejo samo litijeve, kalijeve ali natrijeve pridodatke, odlikujejo napram zlitinam ležajevine s posebno prednostnimi lastnostmi. Zlitine izkazujejo že pri prav majhnih vsebnostih na litiju trdote, katerih ne prekosi nobena druga podobna zlitina. Poleg dobre stikalne zmožnosti, dobre livnosti in nizkega tališča se odlikujejo s posebno dobro flakopornostjo tako, da so v konstrukcijsko tehničnem pogledu enake približno rdečemu livu. Njihove tečne lastnosti so izvrstne.

Zlitina, ki vsebuje poleg svinca le kalij in litij manj kakor po 1%, se odlikujejo po prav ugodnih tečnih lastnostih tako, da pride njih uporaba v poštev posebno pri težko uzahtevljanih ležajih.

Zlitine, ki vsebujejo razen svinca samo natrij in litij v množinah od manj kot po 1%, se odlikujejo s posebno visoko stikalno zmožnostjo. Uporaba teh zlitin pride posebno v poštev za ležaje, ki se podvržejo močnim sunkovnim uzahtevam.

Po tem, kakoršen je namen uporabe, bo toraj treba umeriti vsebnost na kaliju in natriju. Kot splošno uporabljiva se je izkazala zlitina s približno do 0.8% natrija, do 0.8% kalija in do 0.1% litija.

Vse te zlitine lahko dobe po tem, kakoršen je namen uporabe, še majhne pridodatke kovin: baker, nikel, kobalt, cink, magnezij, stroncij, kalij, živo srebro, kakor tudi fosfor in žveplo. Naloga tehnologov

je, da priličijo množino teh pridodatkov vsakokratnemu namenu. Praviloma pa te množine ne smejo iti preko nekoliko malo odstotkov.

Zlitine nagibajo manj h koroziji nego zemni alkalij vsebujoče ležajevine. S primernim podelovanjem površine oz. z varilnim pocinjenjem in podobnimi postopki se more njihova prijemljivost še znatno zmanjšati. Izdelovanje zlitin se lahko vrši na običajen način z utaljenjem, pri čemur se lahko uporabljajo predzlitine. Pa tudi drugim potom, kakor n. pr. z elektrolizo, presnovo, difuzijo prahom, kakor tudi takozvanimi phalnimi postopki se dajo te zlitine enako lahko izdelati.

Patentni zahtevi:

1. Ležajevina iz svinca, označena s tem, da vsebuje na kaliju in litiju od manj kakor po 1%.

2. Ležajevina iz svinca označena s tem da vsebuje na natriju in litiju od manj kakor po 1%.

3. Ležajevina iz svinca označena s tem, da vsebuje na kaliju, natriju in litiju od manj kakor po 1%.

4. Ležajevina po zahtevih 1 do 3, označena s tem, da se ji pridoda bakra, niklja, kobata, cinka, magnezija, stroncija, kalija, živega srebra, fosforja in žvepla od manj kot skupno 5%.

